

СИЛАБУС **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ** **«ПСИХОЛОГІЯ** **ЛІДЕРСТВА»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
Рік навчання: 3-й, семестр 3,4-й
Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів
Назва кафедри: Аграрного менеджменту та маркетингу
Мова викладання: українська

Лектор курсу к.е.н., доцент Кубай Оксана Григорівна

Контактна інформація лектора (e-mail)
oksanakubai@vsau.vin.ua,
oksanakubai11@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія лідерства» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗІТИ І ПОСТРЕКВІЗІТИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

При вивчені даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Українська мова (за професійним спрямуванням)» «Психологія», «Філософія», «Соціологія», «Маркетингові дослідження».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивчені таких дисциплін (постреквізитів): «Маркетингове планування», «Інтернет-маркетинг».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія лідерства» формує у здобувачів вищої освіти систему теоретичних знань та практичних навичок щодо загальних положень, принципів та методів педагогіки і психології успіху, ознайомлення з основним її поняттями, категоріями, методами, технологіями; висвітлення

особливостей методів формування успішної поведінки; ознайомлення зі структурою і змістом самоменеджменту та егомаркетингу в досягненні особистого та професійного успіху; оволодіння педагогічними формами успішної взаємодії, навчитися творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час вивчення навчальної дисципліни; уміння планувати, організовувати та аналізувати поведінку; апробування найбільш ефективних прийомів і методів педагогіки та психології успіху.

Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія лідерства» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо поглиблення та вдосконалення теоретичної і практичної підготовки студентів, яка сприяє усвідомленню: особливостей психології розвитку людини у різні періоди життя та її становлення як особистості в умовах сьогодення; формування психологічних особливостей, якостей та характеристик успішної особистості; розвиток мотивації та установки особистості на успіх; розуміння необхідності формування іміджу та престижу ділових людей, уміння будувати власні програми досягнення успіху, визначати цілі та протидіяти негативним наслідкам пов'язаних з невдачами; формування уявлень і способів досягнення самореалізації, самоактуалізації, психологічного благополуччя, особистісної та соціальної зрілості, усвідомлення образу себе та адекватної самооцінки, впевненості у собі, готовності до ефективної постановки цілей, самоменеджменту та егомаркетингу в досягненні особистого та професійного успіху.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні навчальної дисципліни «Психологія лідерства» здобувач вищої освіти має поглибити та вдосконалити теоретичну і практичну підготовку, яка сприяє усвідомленню: особливостей психології розвитку людини у різні періоди життя та її становлення як особистості в умовах сьогодення; забезпечити формування психологічних особливостей, якостей та характеристик успішної особистості; сприяти розвитку мотивації та установки особистості на успіх; формувати розуміння необхідності формування іміджу та престижу ділових людей, уміння будувати власні програми досягнення успіху, визначати цілі та протидіяти негативним наслідкам пов'язаних з невдачами; формувати готовності та здатності до самореалізації, самоактуалізації, психологічного благополуччя, особистісної та соціальної зрілості; формування образу себе та адекватної самооцінки, впевненості у собі, готовності до ефективної постановки цілей, самоменеджменту та егомаркетингу в досягненні особистого та професійного успіху.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними, фаховими компетентностями та програмними результатами, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

Програмні результати навчання (Р):

Р15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
	Тема 1. Лідерство як актуальна науковапсихологічно-педагогічна проблема. Становлення особистості в умовах сьогодення	4	2	14
	Тема 2. Психологічні особливості, якості та характеристики лідера - особистості. Психологія лідерства та його роль в досягненні особистістю успіху.	4	2	14
	Тема 3. Психологія мотивації та установки особистості на успіх. Роль самосвідомості та самооцінки особистості у забезпеченні її успішності.	4	2	12

	Тема 4. Час як важливий ресурс успішної поведінки та діяльності. Технологія тайм-менеджменту.	4	4	12
	Тема 5. Техніки ефективної комунікативної взаємодії на шляху до лідерства. Емоційний інтелект.	4	4	10
	Тема 6. Психологічні бар'єри на шляху формування успішної поведінки та діяльності. Ефективні напрями їх подолання.	4	4	10
	Тема 7. Самоменеджмент та егомаркетинг в досягненні особистого та професійного лідерства.	4	2	10
	Тема 8. Психологічні особливості професійного вигорання.	2	2	10
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача вищої освіти організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань зожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчогозавдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	26	щотижнево	Усне та письмове
2	Підготовка самостійних питань з	26	щотижнево	Усне та

	тематики дисципліни			письмове
3	Індивідуальні завдання	20	1 раз в семестр	Усний захист
4	Підготовка рефератів, презентацій	20	2 рази в семестр	Усний захист, обговорення
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основні

1. Побудова кар'єри : навч.-метод. посіб. О. В. Мельник, О. Л. Морін, Л. А.Гуцан, І. І. Ткачук, О. М. Пархоменко, З. В. Охріменко, Т. С. Попова, М. В. Лузан; за ред. О.В. Мельника. Кіровоград: Імекс-ЛТД,2016. 172 с.
2. Психофізіологічне забезпечення становлення фахівця у професіях типу «людина людина» за ред. О. М. Кокуна. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 266 с.
3. Психофізіологічні закономірності професійного самоздійсненняособистості : монографія : кол. монографія / за ред. О. М. Кокуна. Київ : Педагогічна думка, 2015. 297 с.
4. Формування готовності учнів ПТНЗ до вибору та реалізації професійної кар'єри : посібник Д. О. Закатнов, В. Ф. Орлов, М. І. Овковінський та ін.; за ред. Д. О. Закатнова. Київ.: ППТО НАПН України, 2015. 188 с.
5. Освіта для кар'єри: на шляху до формування професійно мобільного фахівця С.О. Даньшева, Ю. В. Журавльов, Д. Л. Череднік. Варшава : Diamond trading tour, 2015. 44 с.

Додаткові

1. Гура Н. А. Вплив батьківського фактору на розвиток інтеривання зб. наук. праць Ін-ту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2018. Том I: Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. Вип. 50. С. 15–24. URL : <http://appscyology.org.ua/data/jrn/v1/i50/5.pdf>
2. Алексенцева-Тімченко К. С. Соціотехнологічні аспекти проектування кар'єри. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра* . комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія : Соціологія. 2015. Т. 258, Вип. 246. С. 73–79. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdusoc_2015_258_246_14
3. Професія. Кар'єра. Успіх.: Методичний посібник, підготовлений в рамках проекту «Кар'єрне консультування. / Автори-упоряд.: Лях Т.Л.,Малієнко Ю.М., Троценко Н.Є., Цюман Т.П., Шеламкова А.М.; За заг.ред. Т.П. Цюман. URL : http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3482/1/T_LYAKH_Y_MALIENKO_N_TROZE_NKO_T_ZU_MAN_PKU_KSP&SR_IL.PDF

Інформаційні ресурси

1. Тестові завдання з навчальної дисципліни «Психологія успіху» <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/pochatok-roboty-2/>
2. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ), репозиторій ВНАУ <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/pochatok-roboty-2/>
3. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
4. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.

- 6.Міністерство фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
 7.Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.URL:
<http://www.nbuu.gov.ua>.
 8.Національний банк України. URL : <http://www.bank.gov.ua>

Контроль і оцінка результатів навчання *

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування ситуаційних вправ та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; за показниками наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом додаткового завдання з метою добору балів для допущення до підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами начальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання самостійної роботи	5
4	Рубіжний контроль	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	15
7	Виконання самостійної роботи	10
Всього за атестацію 2		30
	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, виконання макетів, виступ на наукових конференціях)	10
	Підсумкове тестування (екзамен)	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90–100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73–89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55–72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35–54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15–34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та

	письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0–15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.